

A városban, ahol már több mint egy hete laktak, még a szél is másképp fújt. Csalóka volt a hideg, a hőmérő higanyszála csupán egy-két vonással ment a bűvös nulla alá, a nap is sütött, de a Duna felől süvítő szél annyira kicsípte az ember fülét és arcát, hogy úgy érezte, menten megfagy. A másik városban nem így volt. Azon a reggelen, ahogy félszegen lépegetett apja mellett iskolába menet, a másik városra gondolt. A távolira, a több száz kilométerre levőre, a szülővárosra. Ahol várta a telt, mert ahhoz az évszakhoz kapcsolódott minden amit szertetett. A nagy szánkózások a katonai temető dombján, a hóbunker építés, a nagyszülőkkal töltött esték, amikor nagyapja katonákra vágta a kenyeret és vékony szalonnát tett rá, nagyanyja krumplit sütött a sparherthebe, káposztalevet ittak hozzá, s nagytata mindig elmondta, nézd ez a káposztalé olyan tiszta, mint a bor. A cserépkályha, mely úgy volt belepítve a falba, hogy két szobát fűtött egyszerre, az övét, és a nappalit. Nyáron tudomást sem vett róla, de télen sokszor hozzátapasztotta hátát, és hagyta, hogy pulóvere úgy átmelegedjen, hogy már-már égesse a bőrért. Az új városban konvektor van, annak nem lehet nekidőlni, nem pattog benne a fa. Picit lemaradt apja mellett, különös feszültség szállta meg, bár tudta, ismerős helyre megy, s ugyan ez az iskola sok mindenben különbözik az eddig megszokott iskolájától, abban biztos volt, hogy itt is lesznek fiúk és lányok, és hát itt is tanulni kell. A osztályfőnöke nő lesz, ezt apjától tudta. Lassan orrán keresztül szívta tüdejébe a reggeli ólmos levegőt, addig, míg érezte, feszülni kezd mellkasa. Apja ránézett, - na, ne félj - mondta, és pöccintett egyet az arcára. Tekintetéből látszott, nem vár választ. Nem félt, izgult ugyan, de nem félt. Az új város iskolája más lesz, nem tudta milyen, de más. A réginek szaga volt, pakura szaga. Azzal kenték be a hajópadlót. A tanteremben, három sorban voltak elhelyezve a fapadok, összehegesztve lehajtható ülőkével. Kényelmetlen padok voltak, és öregek, csak figyelni lehetett bennük, kényelmesen ülni nem. Az ablak mellett ült az utolsó előtti sorban, mert a legmagasabb volt az osztályban. Az utolsó sorba csak azért nem ültette be osztályfőnöke, mert ott a rossz tanulók ültek. Vajon hová ültetik, az új város új iskolájában? Ki ül most az ő helyén? Lehet, hogy senki, gondolta, és ez hízelgett neki. Az új városban minden más, miért pont az is-

kola lenne kivétel? Elhatározta, hogy semmilyenek sem képzeli el. Majd úgyis meglátja. Mennyit ábrándozott az új városról, és semmi sem olyan, mint amilyenek gondolta. Egyedül a szaga. Arról majdnem biztosan tudta, hogy ilyen. Apai nagyanyján, ha nagyrítkán hazament látogatóba, mindig különös szappan és cukorkailatot érzett. Szinte émelyítően édeskészet. Ha az új városra gondolt, amiről szinte semmit sem tudott, mindig ez a szag jutott eszébe. És valóban mikor leszállt a vonatról ez csapta meg az orrát. A kocsiiban is ezt érezte, az új lakásban, a boltba, amit itt közértnek hívnak, a zöldségesnél, de még az utcán is. Otthon nyáron nem érezte, hogy a levegőnek különösebb szaga lenne. Egy-egy kiadós zápor után, mely ugyan csak néhány percig tartott, s mégis annyi eső esett, hogy a járda szélén csurgott le a víz olyan volt a levegő, mint a frissen mosott ruha. Az otthonnak nem volt szaga, ennek a városnak igen. Itt minden más, nem havazik, csak kásás nyálka hullik az égből, itt nincsenek hegyek, melyek körülölelnék a várost, és hideg szépségükkel megóvnák a széltől. Nagyapja mondta mindig, hidegnek lehet akármilyen hideg, csak a szél ne fújjon. Eddig nem tudta mire vélni ezt a mondást, most már értette. Sok mondása volt nagyapjának, hol értette őket, hol nem. Nagyon hiányzott az öreg, sokszor elkísérte az iskolába, télen, még kisebb korában szánkón húzta be. Most apja viszi, nem is viszi, inkább kíséri, hiszen délután már egyedül megy haza. Nagyapjával mindig beszélgettek útközben, sokszor kipletykálták az osztálytársakat, máskor az öreg mesélt a frontról, a határvadász létről, a hadifogságról. Ha senki nem volt az utcán az is előfordult, hogy fütyörésztek. Katonadalokat, népdalokat. Estéknként sok éneket tanult, főleg télen, mert akkor az öreg nem fáradt ki a kerti munkától. Csillogó szemmel énekelték, hogy a Csitári hegyek alatt, vagy Nagytata kedvencét, ami úgy kezdődött, hogy „Ott ahol zúg az a négy folyó...”. Halkan dudorászni kezdte. Apja összehúzta szemöldökét, - ne dúdolj, mindjárt megérkezünk - mondta és szigorúan nézett. Megálltak az útkereszteződésnél, várták szótlanul hogy zöldre váltson a lámpa. Az út túloldalán észrevette az új város iskoláját, azt, ahová járni fog. A lámpa váltott, ők is elindultak. Fürkészve nézte az iskolát. Nagy volt, rettenetesen nagy, több emeletes, szürkésbarnára festett épület, sok ablakkal. Ösztönösen megfogta apja kezét. Így mentek be a kapun.